

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Beklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austriacka. — Anglia. — Włochy. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 18. maja. Wysokie c. k. ministryum nauk mianowało w porozumieniu z c. k. ministryum spraw wewnętrznych sekretarza namiestnictwa p. Franciszka *Kroebli*a komisarzem egzaminacyjnym przy oddziale administracyjnym komisji egzaminów ogólnych (Staatsprüfungen) we Lwowie, a mianowicie dla umiejętności ustaw administracyjnych (Verwaltungsgesetzkunde).

Kraków, 15. maja. Na budowę kościoła w Wiedniu ku pamięci szczęśliwego ocalenia Jego c. k. Apost. Mości wpłynęły następujące dalsze składki: Za pośrednictwem c. k. urzędu podatkowego w Żmigrodzie 4r., a urzędu podatkowego w Brzostku 2r., a mianowicie złożyli: ks. pleban Madejski 1r., mandataryusz p. Fitsche 30k., mieszczanin Jędrzej Markiewicz 20k., gmina Dębowiec 2r.10k., właściciel dóbr p. Stanisław Zajkowski 1r. i gospodarz na gruncie Franciszek Sokulski 1r. — W c. k. urzędzie obwodowym w Jaśle złożył ks. pleban Jan Kopystyński 6r., a w c. k. urzędzie podatkowym w Nisku poborca podatków p. Jan Popiel 2r.

Razem 14 zlr. — kr.

Łącznie z dawniejszą sumą 15.091 zlr. 15³/₄ kr. m. k., 26 dukatów w złocie i 4 rub. śr.

Wynosi ogółem 15.105 zlr. 15³/₄ kr. m. k., 26 dukatów w złocie i 1 rubel srebrny.

Sprawy krajowe.

(Administracyjno-sądowa organizacya Galicyi itd. — Ciąg dalszy. Ob. N. 107—118. Gaz. Lwows.)

Obwód Czortkowski.

Trybunał pierwszej instancyi, obwodowy Sąd w Tarnopolu, urzędowa siedziba okręgów: 1. Budzanów, 5.8 przestrzeń, 21.323 mieszk. gm.: Budzanów (miasteczko), Bobulińce, Kujdanów, Ossowce, Petlikowce nowe, Petlikowce stare, Bielanowice, Kurdwanówka, Medwedówce, Nowostawce, Podlesie, Pielawa, Janówka, Laszkowce, Wierzbowice, Kulczyce, Byczkowce, Skorodyńce, Romaszówka, Chomiakówka, Białypotok, Kossów, Rydoduby, Skomorosze.

2. Tłuste, 6.2 przestrzeń, 23.507 mieszk. gm.: Tłuste (miasteczko), Angelówka, Rożanówka, Tłuste (włość) z Starą Teklówką, Hołowczyńce, Karolówka, Torskie z Starym Czercem, Niepoczęciem i Orania, Worwolińce, Hinkowce z Berestkiem, Chartanowce, Uhrynkowce, Blyszczanka, Myszków, Muszkarów, Bileze, Manasterek, Olecińce, Szerszeniowce, Kapuścińce, Lisowce, Szypowce, Miłowce, Szutromińce, Czerwonogród z Ksierczem i Księżynem, Nagórzan, Nyrków, Stone, Iwanie, Usieczko (miasteczko).

3. Husiatyn, 6.6 przestrzeń, 24.050 mieszk. gm.: Husiatyn (miasteczko), Olchowczyk, Horodnica z Sękowcami i Wojewodyńcami, Liczkowce, Trybuchowce, Samulaskowce, Czabarówka, Wasylkowce, Suchodoł, Bednarówka, Trojanówka, Szydłowce, Sidorów, Wasylków, Opryszowce, Krzyweńkie, Zielona, Kociubińczyki, Siekierzynie, Bossyry, Czarnokońce wielkie, Czarnokońce małe, Nowostawce, Słobudka, Czarnonicka wola, Probużna (miasteczko), Hryńkowce, Zalesie, Tłusteńkie.

4. Jazłowiec, 7.0 przestrzeń, 24.420 mieszk. gm.: Jazłowiec (miasteczko), Cwitowa, Rzepińce, Pomorce, Połowce, Krzywołuka, Pauszówka, Zaleszczyki małe, Bazar, Przedmieście, Browary, Nowosiółka, Duliby, Żnibrody, Beremiany z Starą Głęboką, Burakówka, Słobudka, Capowce, Koszyłowce, Popowce, Sadki, Łatacz z Starcami Bilińcami, Swirszkowce, Chmielowa, Drohiczkówka, Słobudka, Trybuchowce, Pyszkowce, Dzuryn.

5. Zaleszczyki, 5.2 przestrzeń, 24.568 mieszk. gm.: Zaleszczyki (miasto), Zaleszczyki stare z Filipcami, Dobrowlany, Bedrykowce, Zyrawka, Zezawa, Pieczarna, Dźwiniacz, Dupliska, Lesieczniki, Holihłady, Kasperowce, Gródek (miasteczko), Kułakowce, Duninów, Kościelniki, Szczytowce, Zazulińce, Sinków, Kołodróbka, Szuparka,

Szyszkowce, Nowosiółka kostiukowa; Chudiowce, Karolówka (miasteczko), Juryampol, Skowiatyn, Winiatyńce.

6. Czortków, 7.2 przestrzeń, 26.281 mieszk. gm.: Czortków (miasteczko), Białobóżnica, Kalinowszczyzna, Siemiakowce, Biała, Czerkawszczyzna, Jagielnica (miasteczko), Chomiakówka, Nagórzan-ka, Dolina, Szulhanówka, Jagielnica stara, Sałówka, Rosochacz, Swidowa z Antonówką, Muchawka, Ułaskowce (miasteczko), Zabłotówka, Sosolówka, Czortków stary, Wygnanka, Słobudka, Uhryn, Szwajkowce, Szmańkowce, Strossówka, Szmańkowczyki, Dawidkowce, Słobudka, Kołędziany.

7. Mielnika, 6.6 przestrzeń, 26.320 mieszk. gm.: Mielnica (miasteczko), Uściebiskupie (miasteczko), Giermakówka, Horoszowa, Iwanie puste, Młynówka, Niwra, Zalesie, Nowosiółka, Michałów, Filipkowce, Babińce, Zawale, Kudryńce (miasteczko), Michałówka, Paniowce zielone, Boryszkowce, Bielowce, Dźwinogród (miasteczko), Babińce, Dźwiniaczka, Łatkowce, Trubczyn, Wołkowce, Okopy, Kozaczówka, Olchowiec, Chudykowce, Krzywce (miasteczko), Krzywce dolne, Krzywce górne, Sapaków.

8. Borszczów, 7.1 przestrzeń, 26.914 mieszk. gm.: Borszczów (miasteczko), Muszkatowce, Słobudka, Jezierzany (miasteczko), Cygany, Głębocek, Jezierzanka, Kozaczyna, Łanowce, Zielińce, Tarnawka, Zwiabel, Piłatkowce, Burdiakowce, Zbrzyz, Skała (miasteczko), Skała stara, Berezanka, Gusztynek, Iwanków, Łosiacz, Gusztyn, Dębówka, Turyłcze, Podsilipie, Pukłaki, Słobudka, Trójca, Zafucze, Wierzbówka, Wysuczka, Piszczatyńce, Strzałkowce, Wierzchniakowce, Wołkowce.

9. Kopeczyńce, 8.3 przestrzeń, 28.145 mieszk. gm.: Kopeczyńce (miasteczko), Kotówka, Chorostków (miasteczko), Wierzchowce, Perymów, Karaszyńce, Howiów mały, Howiów wielki, Mszaniec, Chłopówka, Rakówką, Postolówka, Nizborg nowy, Nizborg stary, Myszkowce, Iwanówka z Starą Budą, Kluwińce, Jabłonów, Suchostaw (miasteczko), Celejów, Uwiśta, Krogulec, Żabińczyki, Koziubińce, Hadyńkowce, Oryszkowce, Tudorów, Majdan.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

(Rezultat przychodów i wydatków austriackiej monarchyi w administracyjnym roku 1853.)

Załączony wykaz zawiera rezultat przychodów i wydatków całej austriackiej monarchyi w administracyjnym roku 1853, zestawiony według zamknięcia centralnej kasy państwa, tudzież głównych i zbiorowych kas krajowych.

Rezultat ten według głównych rubryk jest następujący:

I. Dochody państwa.

A. Dochody zwyczajne:	1853	1852
Stałe podatki	84,722.657 zlr.	79,537.902 zlr.
Niestate podatki	130,288.412 „	122,367.910 „
Przychody z własności państwa, tudzież z mennictwa i górnictwa .	2,709.732 „	5,011.788 „
Przewyżki powszechnego funduszu umarzania, tudzież lombardzko-weneckiego funduszu amortyzacji	11,285.991 „	11,959.317 „
Rozmaite inne przychody	6,923.310 „	5,929.351 „
Razem	235,930.102 „	224,806.268 „

B. Nadzwyczajne przychody 1,206.891 „ 1,558.840 „

Ogółowa suma przychodów państwa 237,136.993 „ 226,365.108 „

Przy porównaniu rezultatów z obu lat okazuje się po- zlr.

większenie zwyczajnych przychodów o 11,123.834

Natomiast zmniejszenie nadzwyczajnych przychodów o 351.949

Przeto w ogóle powiększenie wszystkich przychodów o 10,771.885

Według pojedynczych rubryk były rezultata następujące:

Z stałych podatków wynosiły	w roku administracyjnym	
	1853	1852
Podatek gruntowy	60,000.224 zlr.	58,502.289 zlr.
Podatek domowy	9,593.253 „	8,714.502 „
Podatek zarobkowy	8,448.334 „	6,747.543 „
Podatek dochodowy	6,452.790 „	5,345.847 „
Razem	84,722.657 zlr.	79,537.902 zlr.

Przy porównaniu obu lat okazuje się w roku administra- zlr.

cyjnym 1853 większa wpłata w kwocie 5,184.755

do której się przyczyniły niemieckie i sławiańskie kraje

koronne kwota 2,680.778

a węgiersko-siedmiogrodzkie kraje kwotą 2,586.633

W włoskich krajach koronnych okazała się mniejsza zlr.
wplata w kwocie 82.656

W pomnożeniu stałych podatków biorą udział:
Podatek gruntowy w kwocie 1,497.935
Podatek domowy w kwocie 878.751
Podatek zarobkowy w kwocie 1,700.791
i Podatek dochodowy w kwocie 1,106.943

Mając wzgląd na to, że w ciągu administracyjnego roku 1853 znaczne przypadki elementarne i zaraza na winogrona w niektórych krajach bardzo zmniejszyły dochód posiadłości gruntowej, i że zbiory wszystkich krajów koronnych w przecięciu tylko średnio wypadły, należy tegoroczną wpłatę podatku uznać za bardzo pomyślną, która poświadcza równie o gotowości kontrybuentów w wypełnieniu swych zobowiązań podatkowych jak o oględnym wpływie władz podatkowych na tok percepcyi podatków wśród mniej pomyślnych stosunków.

Zaległości podatkowe wynoszą w końcu administracyjnego roku 1853, 25 milionów reńskich, z których 12,000.000 zlr. przypada na peryod przed rokiem 1853, a 13,000.000 na dług bieżący.

2. Rezultat *niestałych podatków* był następujący:

	W administracyjnym roku	
	1853.	1852.
Akcyza	28,893.229 zlr.	27,795.172 zlr.
Dochody z cła	20,728.163 "	22,317.349 "
Dochody z soli	25,178.693 "	26,855.804 "
Dochody z tabaki i tytoniu	21,467.565 "	17,835.545 "
Stępel, taxy i należności od procesów	24,906.342 "	19,181.528 "
Dochody z loteryi	5,234.851 "	5,015.166 "
Inne niestałe podatki	3,879.499 "	3,367.346 "
Razem	130,288.412 zlr.	122,367.910 zlr.

Przy porównaniu obu lat okazuje się w roku administracyjnym 1853 powiększenie przychodu o 7,920.502 zlr. w którym biorą udział niemieckie i sławiańskie kraje kwotą 4,833.884 "
węgiersko-siedmiogrodzkie kraje kwotą 453.566 "
i włoskie kraje kwotą 2,633.052 "

Według poszczególnych gałęzi dochodowych okazuje się *znaczniejsze powiększenie* przychodu:

w akcyzie o	1,098.127 zlr.
w dochodach z tabaki i tytoniu	3,632.020 "
a w dochodach stępla i taxy, tudzież w należnościach od procesów sądowych	5,724.814 "
natomiast <i>zmniejszenie</i> przychodu:	
w dochodach z cła	1,589.186 "
i w dochodach z soli o	1,677.111 "

Wyższy dochód z akcyzy polega na większej produkcyi piwa i wódki w niemieckich i węgierskich krajach koronnych, wyższy dochód z tabaki i tytoniu częścią na większej konsumcyi cygarów i szlachetniejszych gatunków tabaki i tytoniu, częścią na mniejszych wydatkach fabrycznych; pomyślniejszy rezultat w dochodach stępla i taxy, tudzież w należnościach od procesów sądowych jest następnością spieszniejszego i regularniejszego wymiaru i poboru.

Zmniejszenie dochodu z cła powstało najszczególniej przez zniesienie 10-procentow. dodatku przy niektórych fabrykacjach, równie jak przez zastanowienie komunikacyi na granicy szwajcarskiej.

Niepomyślny rezultat dochodu z soli w administracyjnym roku 1853 niebył spowodowany przez zmniejszenie materialnego odbytu, który owszem przewyższył odbyty przeszłoroczny niemal o 170.000 cetnarów, lecz pochodzi ztąd, że większe ilości soli, osobliwie w Węgrzech, liwerowano na kredyt, za które zapłata następuje aż w administracyjnym roku 1854, następnie że właśnie tamże zaszły w administracyjnym roku 1852 niektóre przeniesienia rachunkowe z epoki rewolucyjnej, które pociągnęły za sobą mniej pomyślny rezultat porównania względem rezultatu w administracyjnym roku 1853.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

(Czernogórcy niepokoją granice tureckie.)

Zagrabie, 18. maja. Do gazety Zagrabskiej donoszą z Risano (niedaleko Cattaro w Dalmacyi) pod dniem 10. b. m., że Czernogórcy zaczynają zakłócać spokojność granicy tureckiej. — W okolicy Niksic napadła banda złożona z trzechset uzbrojonych, którzy się niemogli doczekać walki z Turkami, na kilka włości zamieszkałych przez kolonistów z Piva, i zabrali 40 wołów, 12 koni i wiele mniejszego bydła. Wzięli także jednego Kadego z Pivy w niewolę, za którego rodzina bezskutecznie dawała znaczny okup; Czernogórcy zamordowali go. Wojewoda Mirko Petrovic przybył do Grahovo z własnymi żołnierzami by opatrzeć gościńce wiodące do Korenic i do twierdzy Klobuk. (Abbl. W. Z.)

Anglia.

(Nowiny dworu. — Składki na wsparcie ubogich żon żołnierskich.)

Londyn, 17. maja. Królowa i książę Albert oddali wczoraj wizytę księciu i księżnie Aumale i księżniczce Salerno w Twickenham.

Dla wsparcia ubogich żon i dzieci zebrano fundusz blisko 40.000 funt. Gdy jednak nowe wojska wysyłają do Orientu, niewystarczy tej sumy, składki więc będą się musiały zbierać przez cały ciąg wojny. Według regulaminu armii wolno się żenić tylko 6 sze-

regowcom na stu (wszystkie wyższe szarże od kaprala niepotrzebują pozwolenia do żenienia się); każda kompania liczy przeto sześć żon żołnierskich, które służą w pułku za praczki, mają pomieszkanię lub pobierają pieniądze na kwaterę. Jeżeli pułk odchodzi za granicę, wolno prócz żon kapraleskich wziąć każdej kompanii po 6 żon szeregowców; w razie pochodu do Indyi lub Australii pomnażają tę liczbę na 12 dla każdej kompanii. Pułk zaś udający się za granicę na wojnę niemoże wziąć ze sobą żadnej żony żołnierskiej. Przyjąwszy liczbę wojsk posiłkowych angielskich w Oryencie na 30.000 ludzi, zostaje się w kraju 1500 żon i 2500 dzieci żołnierskich. Żonaci żołnierze angielscy odznaczają się wzorową karnością i konduita. (Zeit.)

(Wiadomości bieżące z Londynu.)

Londyn, 15. maja. Młody król Portugalii ma tu przybyć już w pierwszych dniach przyszłego miesiąca i po krótkim pobycie w Londynie udać się do Brukseli i odwiedzić do rodziny królewskiej, zktąd ku końcu lata na Wiedeń i Paryż powróci do państw swoich. — U lorda Palmerstona była wczoraj recepcya, która prawie wszyscy ambasadorowie zaszczylicili obecnością swoją. Brat lorda, Sir William Temple, ambasador w Neapolu bawi tu za urlopem. — W przyszłą sobotę, w dzień urodzin Jej Mości Królowej będą u wszystkich ministrów zwykłe uczy. — Spuszczony przedwczoraj z warsztatu okręt „Royal Albert“ zawieszono tymczasem na Tamizę do Sheerness, gdzie będzie uzbrojony. (Zeit.)

Włochy.

(Bliższe doniesienia o zamachach rewolucyjnych na pomorzu piemontem.)

Turyn, 16. maja. O zamachu rewolucyjnym na granicy piemontkiej donosi *Corriere Mercantile* z Spezia pod dniem 14. b. m. co następuje:

Wczoraj o świcie zbliżył się do wybrzeża naszej zatoki okręt, z którego między Lerici i Punta del Corvo wylądowało 50 do 70 ludzi zbrojnych, którzy zaczęli znosić na ląd rozmaite rzeczy, zapewne broń i amunicyę. Natychmiast wysłano ztąd karabinierów i strzelców na miejsce. Ładujący umknęli ku góróm; kilku schwytano i skonfiskowano około 150 karabinów, amunicyę, formę do lania kul itp. Okręt odbił znowu od brzegu. Słychać, że się ładujący mieli połączyć z wychodźcami, którzy się tu znajdują, lub umyślnie na to tutaj przybyli; ale ci dotychczas zachowują się spokojnie.

Tę samą wiadomość potwierdzają także inne doniesienia; teraz się wyjaśnia dlaczego wczoraj z Geny tak spieszenie odpłynął parostatek „Malfatano“ z trzema kompaniami strzelców.

O tem samym zdarzeniu pisze *Monitore Toscano* z Florencyi dnia 15. maja:

W nocy z 13. na 14. b. m. otrzymał rząd wiadomość, że pod Bocca di Magra wylądowali wychodźcy. Na tę wiadomość wysłano ze stolicy oddział wojska do Lucca i Pisa, by w razie potrzeby mógł wyruszyć na granicę. Później dowiedziano się, że jakiś zbrojny oddział rzeczywiście wylądował na wybrzeże piemontkie, że karabinierzy pojмали kilka indywiduów i zabrali 10 pak z bronią.

Gazz. Piem. donosi tylko, że pod Sarzano aresztowano kilka osób i zabrano kilka pak z bronią. (A. B. W. Z.)

(Wiadomości bieżące z Włoch.)

Litografowana „korespondencya austriacka“ z dnia 16. maja podaje z Włoch następujące „najnowsze wiadomości“:

Z Medyolanu donoszą pod dniem 13. b. m., że hodowanie jedwabników, ta najważniejsza gałąź zarobku w tej części monarchyi regularnym idzie trybem. W południowej Francyi spodziewają się w tym roku obfitego zbioru kokonów. — W Wenecyi były ceny zboża aż do 13. b. m. dość niskie. Dalszego jednak zniżenia tych cen spodziewać się niemożna w obecnej chwili, ponieważ bardzo znaczne transporty kukurudzy odeszły do Geny, zamówione dowozy zboża jeszcze nienadeszły a zapasy terazniejsze zaledwie wystarczają na potrzeby kupujących. W tem jednak zgadzają się wszyscy, że w obec słusznej nadziei pomyślnych zbiorów tegorocznych, mianowicie co do zbiorów pszenicy, które w tym roku obiecują być bardzo obfite, niepotrzeba się obawiać niedostatku na rok przyszły. — Z Rzymu donoszą pod dniem 8. b. m., że w państwie kościelnem zamówiono znaczne ilości rozmaitego prowiantu dla wywozu do Gali-poli. — W drukarni „Civiltà catolica“ wyszła polemiczna rozprawa zbijająca pismo szyzmatyckiego patriarchy Anthimos wymierzone przeciw okólnikowi papieżkiemu do ludów Oryentu. — Nicustająca komisya Konsulty finansów już jest ustanowiona; składa się z księcia Orsini jako prezydenta, z panów Ferrari i Rossi i z adwokata Gaetano Stoltz. Nowo mianowany minister handlu i robót publicznych, Monsignore Milesi miał w połowie maja przybyć do Rzymu dla objęcia swej posady.

Rosya.

(Wiadomości z morza Czarnego.)

Dnia 16. (28.) kwietnia zrana, flota angielsko-francuska poja-wiła się na widoku Sebastopola w następującym składzie:

Okrętów trzechmostowych 5, okrętów dwumostowych 12, fregat zagłowych 1, fregat szrubowych 1, parostatków 9.

Przy zachodzie słońca ukazały się jeszcze na widokregru płynące ku flocie dwa okręty trzechmasztowe. W ciągu dnia zbliżyło się do Sebastopola, na odległość dwóch do trzech mil, kilka parostatków i okręt szrubowy pod kontr-admirałską flagą, jak się zdaje

Agamemnon z admirałem Lyons. Zjednoczone floty do dnia 18 (30) kwietnia zadnych nowych działań nieprzedsiębrały.

(Czyny studentów Odeskiego Ryszelińskiego liceum: Deministra, Skorobogatowa i Pula.)

Podczas bombardowania Odessy przez flotę anglo-francuską, spótcucie dla słusznej sprawy i oburzenie przeciw wrogom, skłoniły nawet młodzieńców, zaledwie wyszłych z wieku dziecinnego, studentów liceum Ryszelińskiego: Deministra, Skorobogatowa i Pula do wykonania czynów męstwa i poświęcenia się.

Deministr i Skorobogatow, śród najzaciętszego boju, niejednokrotnie chodzili do baterji nr. 6ty, na którą skoncentrowane były strzały parostatków nieprzyjacielskich i przynosili jenerał-adjutantowi baronowi Osten-Sacken od praporszczyka (obecnie stabs-kapitana) Szczegolewa niezbędne wiadomości; student zaś Pul, widząc że właścianin wiozący ładunki na podwodzie wołowej dla baterji nr. 6ty (obecnie Szczegolewskiej) ze strachu porzucił wóz i uciekł, — skoczył na wóz i mimo gradu lecących kul, bomb i granatnych kartaczy przywiózł ładunki do miejsca przeznaczenia.

Po doniesieniu o tem Jego Cesarskiej Mości, Najjaśniejszy Pan najwyżej rozkazać raczył: studentów: Deministra, Skorobogatowa i Pula, wpisać do służby jako portupiej-praporszczyków i najmiłościwiej udzielić im znaki honorowe orderu wojennego. (Gaz. Warsz.)

Księztwa Naddunajskie.

(Eskadra egipska złączy się z flotą sprzymierzonych.)

Wiedeń, 20. maja. Z Warny donoszą, że część turecko-egipskiej eskadry przybyła tam z Konstantynopola. Okręta po zebraniu się w Warnie popłyną razem ku Sebastopolowi. Na pokładach mają wojsko lądowe i działa, których liczba wynosi 1200 sztuk rozdzielonych na 20 okrętach. Jestto znaczne pomnożenie sił flot połączonych na Czarnem morzu. (Lit.)

Turcyja.

(Przyjęcie księcia Napoleona. — Flota egipska. — Wiadomości bieżące.)

Konstantynopol, 8. maja. Księcia Napoleona, który 1. b. m. przybył do Konstantynopola, powitał w imieniu Sułtana jeden z synów Reszyda Baszy w przyrządzonym dlań sułtańskim pałacu, Fetije-Seraï. Jenerał Baraguay d'Hilliers przedstawiał tam księciu personale ambasady francuskiej. Wieczorem tego samego dnia udał się książę w towarzystwie ambasadora i swoich adjutantów do rezydencji Sułtana. Sułtan posadził go obok siebie i rozmawiał z nim dość długo. Gdy wchodził i wychodził, robiła mu gwardya cesarska honory wojskowe. Nazajutrz odwiedzali go wszyscy ministrowie, oprócz wielkiego Wezyra i korpus dyplomatyczny. Tego samego dnia złożyła mu uszanowanie swoje kolonia francuska, i doręczyła przy tej sposobności adres lojalności. 3go b. m. zaszczycił go sam Sułtan odwiedzinami swemi, nienaruszając przezto wcale etykiety otomańskiej, gdyż odwiedziny te odbyły się w jednym z jego własnych pałaców. Po ówierógodzinym pobycie powrócił Sułtan do swego Kaiku, dokąd odprowadzał go książę. Gdy statek cesarski mijał korwetę francuską „Rolland“, powitała załoga jej Sułtana trzykrotnym okrzykiem. Tego samego dnia odwiedził księcia także wielki Wezyr.

Na dniu 3. b. m. wyprawił ambasador francuski wielką ucztę dyplomatyczną na cześć księcia, na której znajdowali się: cały korpus dyplomatyczny, Reszyd Basza i inni tureccy ministrowie i radcy państwa, angielscy jenerałowie lord Raglan i Sir de Lacy Evans, jenerał Prim, kilku oficerów francuskiej marynarki, personale ambasady francuskiej i deputowani francuskiego kupiectwa. Książę Napoleon wznosił następujący toast: „Na cześć najdosłojniejszego Sułtana! Przybyliśmy tu moi panowie, by go bronić szczerze i z całym zapalem.“ — Reszyd Basza odpowiedział na to toastem na cześć Cesarza Napoleona. Nakoniec powstał jenerał Baraguay d'Hilliers i wznosił następujący toast: „Na cześć księcia Napoleona, który w myśl Cesarza Napoleona chwycił za oręż, by bronić terazniejszych gospodarzy naszych, odeprzeć zamach sąsiada i Sułtanowi dać nowy dowód ścisłej i dawnej przyjaźni, jaka Francję łączy z państwem otomańskim.“

Sułtan przydał księciu ad latus jenerała brygady, Tefik Baszę, i każe codzień zaopatrywać stół jego w najwykwintniejsze potrawy. Dziś wyprawia Sułtan dla księcia ucztę w zamku leżącym na azyatyckim wybrzeżu Bosforu.

Turecko-egipska eskadra, która temi dniami odplynęła z wojskiem na Czarne morze, składa się z trzypokładowych okrętów „Mahmudie“ o 124 działach pod dowództwem admirała *Kaiserli*, szefa ekspedycyi, „Abadszi Dszihat“ o 104 działach pod wodzą egipskiego komendanta eskadry *Hassan Baszy*, i „Peiki Zafer“ o 104 działach pod kontradmirałem *Pyr Baszą*; z dwupokładowych okrętów „Teszrafie“ o 82 działach, komendant *Mussaver-Basza* (Slade), „Mahmudie“ o 90 działach, „Feyoum“ o 104 działach, „Miftai Dszihat“ o 90 działach, „Nusretie“ o 74 działach i „Peiki Messeret“ o 84 działach; z fregaty „Bahiri“ o 64 działach; z korwet „Dszeranibahri“ i „Febra-Numa“, każda o 44 działach; z brygów „Saika“ i „Dszai-Fera“, każda o 18 działach; nakoniec z fregat parowych „Muhbiri-Surur“, „Feizi-Bahri“, Szaki-Szadi“, Medszidsze“ i „Szeper“, i z paropływów „Peiki Tidszaret“ i „Missiri-Bahri.“ Dziennik *Journal de Constantinople* wyraża się bardzo pochlebnie o tej turecko-egipskiej potędze morskiej. Eskadra jest wzorowo uorganizowana i zostaje pod rozkazami mężów znanych z dzielności i zasług.

Najbardziej zaś zaleca Achmeta Baszę, Hassana Baszę i Muszawera Baszę, jednego z najdzielniejszych oficerów marynarki angielskiej. — Większa część oficerów tej eskadry kształciła się w Anglii dla swego zawodu i odbywała liczne podróże morskie.

Zadaniem tej eskadry ma być, jak mówią, udać się najpierw do Anapy, wysadzić na ląd 50.000 karabinów, przeznaczonych dla Szamila i Czerkiesów, a potem przyłączyć się do krążącej około Sebastopola zjednoczonej floty, z którą ma wespół poniszczyć małe twierdze na wybrzeżu Czarnego morza, zawieźć wojska do Batum, i przystąpić do bombardowania Sebastopola.

Marszałek St. Arnaud przybył 6. b. m. do Smyrny, gdzie odwiedził gubernatora i zwiadał koszary tureckie, a potem udał się w dalszą podróż do Gallipoli.

Lord Raglan przyjmował w Skutari odwiedziny korpusu dyplomatycznego i odwzajemnił je niezwłocznie.

Pierwsza dywizya francuska wyruszyła już z Gallipoli do Adryanopola; również korpus angielski.

Obozujący w Gallipoli i okolicy Francuzi zajęci są ciągle wyładowaniem koni, artylerji i amunicyi, restauracją starego, panującego nad zatoką kasztelu, a nakoniec zakładaniem tamy i warownej linii wzdłuż całego wybrzeża aż do zatoki Saros. Stan zdrowia w Gallipoli niejest wcale pomyślny; pomiędzy wojskiem sroży się tyfus.

Dwa małe w zatoce Enos zabrane greckie okręta korsarskie, przywiózł „Salamandre“ do Gallipoli. Na ich pokładach znaleziono mundury majtków angielskich, rozmaite zbroje i dość znaczną sumę w monetach pięciofrankowych.

— Do Konstantynopola zawinęła wczoraj późno wieczorem jakaś fregata egipska i została po zwykłych wystrzałach salutowych, wpuszczona natychmiast do portu. Na jej pokładzie ma się znajdować syn Abbas Baszy, przyszły zięć Sułtana, z bardzo znaczną sumą pieniężną, jak mówią 250.000 ft. sztrl.

— Angielski admirał Boxer odplynął na pokładzie okrętu „Terrible“ na Czarne morze, dokąd ma udać się także francuska fregata „Pandore“ pod dowództwem admirała Hamelin z amunicją i żywnością dla eskadry francuskiej. W ogóle odesłają teraz ciągle zapasy wojenne zjednoczonym flotom, a do Gallipoli przybywają bez ustanku świeże wojska i konie. Powoli przybywa też do Konstantynopola artylerja angielska. (Abbl. W. Z.)

(Przybycie marszałka St. Arnaud.)

Konstantynopol, 9. maja. Marszałek St. Arnaud przybył tu wczoraj na pokładzie francuskiej korwety parowej „Berthollet.“ Na salwy korwety odpowiedziały okręta straży tureckiej; pod Tophane powitała c. k. austriacka korweta „Karolina“ i amerykańska korweta „St. Louis“ banderę komendanta na pokładzie okrętu „Berthollet.“ Ten salutował nawzajem. Małżonka marszałka przybyła w towarzystwie męża. Marszałek odplynął dnia 29. kwietnia z Marsylii i zwiadał Malte, Canea, Smyrnę i Gallipoli; jutro udaje się do Yeni-Kuei gdzie rząd przyznaczył pałac do jego dyspozycyi. (Abbl. W. Z.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 21. maja. *Lloyd* dzisiejszy pisze: Następujące szczegóły przyniosła dzisiejsza poczta z widowiska wojny. Omer Basza zajął stanowisko przed Szumlą, z czego wnosić można, że w tej okolicy chce stoczyć pierwszą wielką bitwę z Rosyanami. — Uzbrojenia wojenne odbywają się bez przerwy we wszystkich prowincjach tureckich. Słychać, że Porta ma wydać odezwe do całej ludności zdolnej do boju, niewyłączając Rajów. — Wojska rosyjskie pod Dzurdzewo mają bardzo trudne stanowisko i muszą ciągle być w pogotowiu do walki, gdyż Turcy nieustannie na nich napadają, a często nawet dwa lub trzy razy na dzień; drożyzna w Dzurdzewo wzmaga się w takim stopniu, że można się obawiać głodu. Znaczną część wojska tureckiego z Widdynu wysłano do Sofii. — Rosyjanie rozpisali nowy liwerunek żywności dla armii swojej, ale niedostatek tak dotkliwy, iż wątpić należy, czyli się znajdują liweranci. — Dnia 7. b. m. przybyli kuryery Mussa Baszy do Szumli z doniesieniem, że ces. ros. jenerał Schilder wezwał komendę twierdzy Sylistryi pod bardzo korzystnymi warunkami do poddania się. Wezwanie odrzucono i postanowiono bronić twierdzy, dopóki z Szumli nie nadejdą przeciwne rozkazy. — Według wiarogodnych doniesień stoją ces. ros. wojska pod Sylistryą na bułgarskim brzegu Dunaju, zagrażają więc Sylistryi także od lądu.

Tryest, 21. maja. Bardzo znaczne zapasy siana i wołów wysłano ztąd do Gallipoli. Jego królewicz. Mość książę Jerzy z Saksonii przybył tu wczoraj z Wenecyi. Tutejsze domy handlowe otrzymały wiadomość, że dem Scaravaglia Pellosa & Comp. w Genuy wstrzymał wypłaty swoje z niedoborem w sumie 7 milionów lire.

— Według wiadomości z Genuy z d. 16. maja okazały gwardye miejskie wielką gorliwość w ściganiu wychodźców, którzy pod Spezzia wylądowali i schwytali 12—15, zabrawszy im blisko 300 karabinów. Rząd toskański kazał obsadzić wojskiem granicę pod Viareggio. Zresztą nie okazała ludność żadnej sympatyi ku tym zapamiętałym, płonącym zamachom.

Według doniesienia telegr. z d. 19. b. m. panował w Modenie zupełny spokój, a władze przedsięwzięły stosowne środki dla utrzymania porządku. — Roboty około centralnej kolei żelaznej postępują równie w Parmeńskim, w Modeńskim i w państwie kościelnym.

(Lit. kor. uustr.)

